

Introduktionsskrivelse om fælles skriftlighed til alle 1g lærere.

I 1.g har fagene et fælles fokus på at give eleverne et begrebsapparat vedrørende og træning i at skrive tekster med klar struktur og sammenhæng.

Arbejdet med dette er inddelt i 3 forløb:

1. En periode i november / begyndelsen af december.
2. En skrive dag kort inden juleferien.
3. En opfølgingsperiode umiddelbart efter juleferien og gerne inden afslutningen af grundforløbet.

1. November-december

I tiden op til skrive dagen i december introducerer fagene dansk og engelsk med brug af henholdsvis et dansk og et engelsk lærebogsmateriale begreberne **kohæsion** og **kohærens** samt **forbinderord** for eleverne og arbejder med danske og engelske øvelser om det. (Materiale i engelsk: Tornøe og Juul Lund: Write Away. Materiale i dansk: Se link i lærervejledninger til "Dansk (kohæsion og kohærens)."

Ved **kohæsion** forstås *sproglig* sammenhæng i en tekst. Denne sammenhæng skabes af forskellige typer sprogligt kit, som hjælper læseren med at orientere sig i teksten.

Her er **forbinderord** særligt vigtige. Det er ord og udtryk, der fortæller læseren, hvordan tekstens sætninger hænger sammen, og hvordan det, der følger, skal forstås i forhold til det foregående. De kan vise forskellige typer af indholdsmæssig forbindelse, herunder bl.a.:

- Fortsættelse: f.eks. *og, desuden, endvidere*
- Forstærkelse: f.eks. *endog, ligefrem, oven i købet*
- Omformulering: f.eks. *dvs, med andre ord, kort sagt*
- Sammenfatning: f.eks. *alt i alt, altså, således*
- Parallelitet: f.eks. *ligeledes, på samme måde*
- Modsætning: f.eks. *men, derimod, på den anden side, alligevel,*
- Indrømmelse: f.eks. *selv om, skønt, ganske vist,*
- Kronologisk rækkefølge: f.eks. *først, derefter, endelig, til sidst,*

- Begrundelse: f.eks. *derfor, fordi, eftersom, da*

Der er også andre sproglige elementer, der skaber kohæsion i en tekst, som f.eks. konsekvent brug af verbernes tider, korrekt brug af pronominer (stedord), gentagelse af nøgleord.

Kohæsion er vigtig for at en tekst skal kunne forstås, men kohæsion alene gør det ikke. Det er lige så vigtigt, at teksten er klart tænkt og logisk bygget op. Denne *indre, tankemæssige* sammenhæng i en tekst – ”den røde tråd” - kaldes **kohærens**, og det er det fænomen, der vil være i fokus på den skrive dag, som dansk- og engelsklærerne afholder med deres klasser i december.

2. Skrivedagen i december.

Her skal eleverne skrive en **kohærent** tekst på dansk, hvor opgaven f.eks. kunne være:

- at skrive Dronningens nytårstale
- at skrive statsministerens nytårstale
- at diskutere om aktiv dødshjælp skal være tilladt i Danmark
- at diskutere om salg af hash skal være tilladt i Danmark

Eleverne begynder med to og to at brainstorme om den opgave, de har valgt, hvor de får ideer til **punkter, argumenter** (for/imod) de vil behandle.

Derefter går de over til enkeltvis at skrive deres tekst.

Her skal de:

- ud fra hvert enkelt punkt/argument, de vil behandle, formulere en **kernesætning**, (en sætning, der klart fortæller, hvad afsnittet handler om) og derefter – med opmærksomhed på hvad de har lært om kohæsion - udfolde kernesætningen til et helt **afsnit**.
- formulere **forbindelsessætninger**, der er sætninger først eller sidst i et afsnit, der skaber såvel sproglig som tankemæssig forbindelse fra det ene afsnit til det andet.

- til sidst lave en **indledning** og en **afslutning**.

Efterfølgende arbejder eleverne igen sammen to og to, hvor de læser hinandens tekster og finder og markerer henholdsvis **kernesætninger**, **forbinderord** og **forbindelsessætninger** samt diskuterer relevansen og opbygningen af **indledning** og **afslutning**

Ekstraopgaver: Se link i lærervejledninger til "Supplerende opgaver til skrive dagen"

3. Januar

I tiden umiddelbart efter juleferien, og gerne inden grundforløbet slutter, arbejder alle fag med disse emner.

Forslag til øvelser i andre fag: Se link i lærervejledninger til "Forslag til arbejde med kohærens og kohæsion i andre fag."

Bent Marschner og Tinne Serup Bertelsen d. 6/6 2013